

nekatero vrsto, tako da je to v objavi vidno. Kaj pravijo k temu lajki, o tem se tovarišice, ki tirajo zadevo v nezdravo smer, seveda ne vprašajo.

Članstvo je lahko razvidelo, da so bili vsi dosedanj člani »Učit. Tovariša« v tej zadevi strogo stvarni, načelni, taktični in dostojni. Članek članske tovarišice Cegnarjeve je bil brez nadaljnega objavljen v »Učit. Tovarišu«, ker je odgovarjal gornjim najprimitivnejšim zahtevam za objavo v stanovskem listu. Vsak dopis tovarišice uredništvo »Učiteljskega Tovariša« toplo pozdravlja, ne more pa objavljati dopisov, ki vsebujejo podtikanja, ki jih tovarišice nikdar ne bi mogle dokazati, so osebno žaljivi in ponižujoči za pisce same. Zato je bolje, da so šle k »Slovencu« in jim je nestanovski list vsaj v bolj dostojno obliko prikožil dopis.

Vodstvo sekcije je že naglasilo, da nani je najmanj v sedanjem času potrebno trenja in tudi gornje trenje bi lahko izostalo, če bi se hotele vodilne tovarišice prilagoditi zahteavam, pred katere smo bili postavljeni vsi. Bodočnost nam bo pokazala, da bo treba strnjenejnosti stanu še v večji meri, kakor smo jo imeli. Z delitvijo in tudi z delitvijo na gospodarskem polju slabimo le sami sebe. Žal, bo prišlo spoznanje šele po novih izkušnjah.

Za Jugoslovensko učiteljsko združenje — sekcijo za Dravsko banovino v Ljubljani, 14. decembra 1931.

Predsednik: Tajnik:
Dimnik Ivan. Kobal Josip.

NOVI ZVEZKI ZA OSNOVNE IN VIŠJE NARODNE SOLE.

Solskim upraviteljskim in učiteljskim narodnim šol priporočamo Učiteljska tiskarna, da nabavi nove zvezke za osnovne šole za svoje šole in razrede, ker so ti zvezki izdelani po predpisih, kakor jih je ugotovila komisija v ministrstvu prosvete v Beogradu za sestavo enotnih zvezkov.

Zvezki so sledeči:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci. (Rjav ovitek.)
2. Lepopisnice brez napisanih vzorcev. (Rjav ovitek.)
3. Lepopisnice z napisanimi vzorci v cirilici. (Rjav ovitek.)
4. Okrogla pisava.
5. Pisanke in vežbanke. (Zelen ovitek.)
6. Vežbanke za računanje. (Moder ovitek.)
7. Risanke. (Siv ovitek.)

Vsi zvezki so izdelani iz najfinejšega pisalnega papirja ter opremljeni s pivnikom.

Solska upraviteljska in učiteljska naprosamo, naj opozore trgovce z zvezki, da naroče, ko jim poide zaloga dosedanjih zvezkov, le nove vzorce, da bodo tako polagoma uvedeni v vse šole enotni zvezki.

Solska upraviteljska so prejela podoben propekt in opis zvezkov.

Uvedbo nove zvezke v svoje razrede!

Z uvedbo teh zvezkov koristite tudi svojemu stanu, ker podpirate svoja stanovska podjetja!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— Članstvu ljubljanskega učiteljskega društva v vednost. V prostori sekcije JUU — soba za odseke — so vsak tork od 11. do 12. in v soboto od 15. do 16. poslovne ure, kjer dobi članstvo eventualne informacije in članske legitimacije. — Tajnik.

Matična knjižarna v Ljubljani — Kongresni trg Muzikalije vseh vrst

— Znižanje honorarjev kontraktualnemu učiteljsstvu. Gospod minister prosvete je izdal odlok, s katerim ugotavlja, da so bili dnevnici in honorarni uslužbencem znižani prejemki, a kontraktualcem se ni moglo znižati honorarjev vsled § 167. uradniškega zakona. Ker pa so vsem uradništvu znižani prejemki, odreja g. minister, da se vsem pogodbam kontraktualcev doda pismen pristavek prizadetih, da se jim smejo znižati nagrade za 5%. Ako kdo ne pristane na to, se njegova pogodba razveljavi. — Ako je v pogodbi določen čas trajanja pogodbe, se zahteva pristavek za znižanje pri sklepanju nove pogodbe.

Osebnostne zadeve.

— i Imenovanja. Volk Stanislav, učitelj v Hrastniku; Andolšek Stanislav, učitelj v Gozdu; Pertot Milan, učitelj v Litiji; Perčič Antonija, učiteljica v Bučah; Prisljan Janko, učitelj v Pilšanu; Majer Marija, učiteljica v Prosenjakovcih; Škof-Losič Ana, učiteljica v Svetini; Tome Ivan, učitelj v Selih in Marolt-Urbaš Antonija, učiteljica pri Sv. Martinu.

— i Napredovanja. Iz pripravniške v IX. uradniško skupino so postavljeni: Klun Franjo, učitelj v Zagorju ob Savi; Tomažič Juro, učitelj v Ribnici na Pohorju; Fistr Pavla, učiteljica v Loškem potoku; Flegar Avgust, učitelj na Robu; Konečnik Ciril, učitelj v Radvanju; Zorn Josip, učitelj v Kačah; Vozel Marija, učiteljica v Smartnem pri Litiji; Leskovar Ana, učiteljica pri Sv. Marjeti; Luževič Josipina, učiteljica pri Sv. Jurju ob Taboru; Venturini Oskar, učitelj v Vojniki; Trobiš Stefan, učitelj pri Sv. Barbari; Ingolič Opraš Adela, učiteljica v Polensaku; Hrovat Stanko, učitelj pri Sv. Urbanu; Pupis Zora, učiteljica v Polensaku; Golja Anton, učitelj v Črnečah; Floreni Amanda, učiteljica v Galiciji; Milčević Lavrič Ana, učiteljica v St. Lenartu; Bahovec Josipina, učiteljica pri Sv. Lenartu; Penko Čonč Eleonora, učiteljica pri Sv. Antonu; Kermelj Alojzija, učiteljica pri Sv. Florjanu; Jazbac Ludvik, učitelj v Strojni; Ma-

šat Ludovik, učitelj v Lučah; Primožič Ivan, učitelj v Koprivniku; Rak Evgenija, učiteljica v Poljanah; Zmave Viktorija, učiteljica v Starem trgu; Gorjup Justina, učiteljica v Smartnem; Škerlj Darinka, učiteljica pri Sv. Ani; Pahor Marija, učiteljica pri Sv. Duhu; Potočnik pater Pavel, veroučitelj v Krčevini.

Učiteljski pravnik.

— § Napredovanje v V. in VII. skupino po uradniškem zakonu iz leta 1931. Za napredovanje učiteljev v V. in otroških vrtnaric ter učiteljic ženskih ročnih del v VII. skupino ne velja rok iz § 49, ker je izrecno določeno v § 258., kdo lahko napreduje v V. skupino, preden izide zakon o sistematizaciji mest, isto velja tudi za vrtnarice, ki so predvidene v § 346. za napredovanje v VII. skupino. Kdor ni izpolnil pogojev iz § 258., ne more napredovati v višjo skupino kakor v ono, ki odgovarja skupini, določeni v § 249. uradniškega zakona, t. j. II./I. = VI., III./I. = VIII. nova skupina.

— § Tovariši pripravniki, ki ste napravili usposobljenostni izpit v jesenskem terminu, ali vam je znano določilo 7. točke § 14. uradniškega zakona iz leta 1931. in ali ste prečitali III. odstavek poglavja »povračilo potnih in selilnih stroškov« v Ročnem katalogu 1931./32. na strani 118. ter določilo § 39. uredbe o povračilu potnih stroškov (»Uradni list« št. 229/48. kos z dne 14. aprila 1930.), ki odreja, da zastara terjatev v 6 mesecih (Ročni katalog str. 129. predzadnji odstavek). Navodila v Ročnih katalogih so že marsikoga očevala škode, ki bi bila gotovo večja kot znaša cena »Ročnemu katalogu«. Prepričani pa smo, da je še mnogo tovarišev, ki si niso naročili te priročne in koristne knjižice.

Mladinska Matica

Tretja številka »Našega roda« prinaša sledečo bogato vsebino:

Z verzi sta zastopana Venceslav Winkler in Srečko Kosovel. Ribičič nadaljuje svoje živahne »Zabave«. Izredno originalna in polna lirike je božična črtica Bogomina Magajne »Jezus v cirkusu«. Lep je Marije Kmetove »Soldatek«. Ciril Kosmač nam opisuje božično noč slovenskega fanta v rimski ječi Regina coli. V rubriki: Naši možje piše Richard Jakopič o kiparju Francetu Gorsetu, Anton Debenak pa o Nikoli Tesli. Zelo bogata je rubrika Doma in po svetu. Vera Albrechtova priobčuje svoje doživljaje iz Ukrajine, Albert Sirk končuje svojo »Macedonijo«, Angelo Cerkevnik pa prinaša dve krepki skici iz Sarajeva. Gorinšek ima droben kavkavski motiv. Dr. Oskar Reya nam opisuje svojo turo na Mont Blanc, na najvišji vrh v Evropi. V Gledališki javici končuje Milan Skrbinišek »Miklavžev darovec«. Zelo bogata je tokrat tudi rubrika »Vprašanja in odgovori« in zanimiva ona »Za pridne roke«.

Mnogo veselja prinese zopet našim najmlajšim rubrika Cicibanov rod, ki opisuje sedaj »Mačke, ki gredo v šolo«. Rubrika Mladina piše se je razdelila na dva dela; v prvem delu prinaša že prav dobre prispevke res naravnih srednješolcev, v drugem delu pa imajo besedo najmlajši. Na platnicah pa so še uganke in križaljke.

Tudi ilustrativni del lista je prav zanimiv. Bogato sta zastopana zopet Sirk in Justin. Pavlovec se nam prikazuje zopet v drugi tehniki. Nekaj novega so Goršetovi mladinski motivi v mavcu in lesu, nekaj prav finega božične in zimske skice Franceta Kralja.

S seje dne 8. decembra 1931.:

1. Mladinska Matica daruje iz svoje zaloge našim izseljencem in obmejnim krajem za 5000 Din knjig.

2. Konstatira se, da se je v prvem tednu razprodalo že skoro polovico naklade »Mihca in Jakca«.

3. Ker je format izrednih publikacij drugačen, se določi honorar tudi za tako velikost strani.

4. Glede prevoda »Mihca in Jakca« se sestavijo posebni pogoji.

5. Kdor ima knjige iz biblioteke Mladinske Maticе, se poziva, da jih pošlje tajništvu. Vsaka knjiga dobi svoj žig in številko.

Prihodnja seja Mladinske Maticе bo izjemoma v torek 22. t. m. ob 20. uri.

Največjo izbiro damskih plaščev, sukenj in oblek za gospode nudi

Konfekcija ELITE

PREŠERNOVA ULICA ŠT. 7-9

po brezkonkurenčnih cenah.

Prvovrstni salon za dela po meri.

Učiteljski pevski zbor JUU.

—pev. Pevski tečaj za mešani zbor se bo vršil 7. in 9. januarja v prostorih Glasbene Maticе. Studiral bomo srbski program, ki ga nameravamo izvajati v začetku februarja, zato je udeležba vseh nujno potrebna. Prosimo, da nam na dopisnici sporočite zaradi hrane in stanovanja vsaj do 27. t. m. Stanovanje in hrano bomo nudili le onim, ki se bodo prijavili v navedenem roku. — Odbor.

—pev. 9. januarja priredi UPZ v prostorih Tabora v Ljubljani koncert z izbranim programom. Po koncertu ples. Udeležencem prireditve — tovarišicam in tovarišem z dežele rezerviramo na željo poceni stanovanje in hrano. — Odbor UPZ.

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO

LIUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarn. Obdržati namestiti dobe blago tudi na obroke proti predložitvi legitimacij.

Hočete razveseliti svoje otroke za Božič? Kupite jim „Mihca in Jakca“ in „Tiho življenje“!

LISTEK

Koncert pevskega zbora v Novem mestu in Petrinji.

Naša dolenska metropola ob zeleni Krki je sprejela na praznik Marijin 8. t. m. naše pogumne tovarišice- pevke, 25 po številu, ki so pod vodstvom svojega dirigenta gospoda Srečka Kumarja priredile v Sokolskem domu lepo uspehi koncert jugoslovanskega programa. Po obisku bi sicer zaslužile večjo pozornost naše vrle tovarišice in so prazni stoli, zevajoči v drugače dobro razpoložene občinstva, bili le slabo izpričevalo zlasti učiteljske stanovske zavednosti domačinov, ki so ostali mnogi raje doma, med tem, ko si opazil med mnogimi učiteljskim in okolice in drugod. Poleg že omenjenih smo videli g. sreskega načelnika dr. Fr. Logarja, starosta Sokola g. notarja Marinčka in druge.

Uvodoma je pozdravil zbor predsednik učiteljskega društva tov. Menard Vilko, na kar so zadoneli Lajovčevi: Veseli koledniki. Josip Slavenski je v Romarsko je zbor poklonil spominu pok. profesorja Jožeta Kovača, ki je ta dan preminul. Ta lepa gesta zbora in g. dirigenta je napravila na prisotne najlepši vtis. Hvala!

Mislil, da se mi ni potreba dotikati posameznih točk obsežnega programa, ki so ga podale res s tako virtuoznostjo, točnostjo, da so publiko naravnost fascinirale s svojim nastopom — ker je to naloga glasbenih kritikov.

Sopek in burni aplavzi, stopnjevale se do točke do točke, so dokaz dobrega podavanja in zahvale občinstva. Ugajal je zlasti Adamič s svojimi 6 narodnimi. Pri klavirju in ob pultu nas je zanimal tudi tov. Cerut, mislim desna roka vlega dirigenta gospoda Srečka Kumarja, kateremu še posebej naše čestitke.

Po koncertu, ki je trajal nad poldrugo uro, se je vršil v prostorih g. Polajnarja tovariški sestanek, na katerem je bilo izrečeno še par napitnic zboru in njegovemu voditelju.

Se enkrat: hvala in še dobrodošle vrle naše pevke! —ar.

Kritika o koncertu v Petrinju. »Jedinstvo« z dne 13. decembra, ki izhaja v Petrinju prinaša naslednjo kritiko o koncertu.

»Koncert Učiteljskega pevskega zbora iz Ljubljane. Naš grad, koji zbog nezgodnog položaja prema žili kućavici našeg saobraćaja rijetko posjećuju umjetnički zborovi imao je u prošli ponedjeljak sreću da čuje Učiteljski pevski zbor iz Ljubljane pod art. stičkim vodstvom prof. S. Kumara. Iako je pevski zbor došao samo sa ženskim zborom koji je još k tome bio okrnjen usljed hladnog vremena za vrijeme turneje, on je svojom virtuoznošću izvođenja najraznoličnijih komada jugoslavenske vokalne muzike zadivio, upravo fascinirao našu publiku. Njihov lijepi dosadnji uspjeh koji im je prionio slavu diljem Jugoslavije privukao je pažnju i našeg općinstva, koje je u današnjim teškim prilikama listoni nagrnulo u Hrv. dom da čuje proslavljene pjevačice, i, unatoč tome što je mnogo od njih očekivalo, veče je bilo zadovoljstvo s kojim se vraćalo kući negoli interes s kojim je pošlo na koncert.

Več prvi pobožni zvuci Romarske popevke od Stolcera Slavenskoga koji zvučno ilustriraju hod procesije izazvali su frenetičko tapšanje. Lijepo su rasporedjene religiozne obredne pjesme s ljubavnima i grotesknima, od kojih posljednjih je naročito osvojila publiku Milojčevića Muha i komarac i Lajovicova Dete jezdi na kolenu. Mnoge vanredno uspjele Adamičeve kompozicije kao npr. Izberi si moža, Ispraševalnica, Tri pure i dr. djelovale su svojom vedrinom i neposrednošću toliko na publiku da je ova zapala u delirij oduševljenja koje se i ponavljanjem pjesme jedva stišalo. Lijepo ujednačen zbor s visokim sopranima i dubokim, zvonkim altovima zadahnjuje svojom umjetničkom dušom g. Srečka Kumar, koji umije da ga temperamentalno i sugestivno vodi.

Stoga se vrijednim učiteljicama naše digne Slovenije može čestitati što su uspjele da svojim zborom stanu o bok evropskim zborovima. A mi lo nam je da je i naš grad umio dati priznanje umjetničkim uspjesima slovenskih učiteljica i njihovog odličnog vodje.

Ribičičeva „Mihec in Jakec“.

Čemu nam taka knjiga? Ali je literarne vrednosti? Ali je le pomočnica k pouku? Odraslim se zdi vse to iskano. E, diši tuje! itd.

Knjiga je pri nas Jugoslovenih edinstvena. Predhodniki so ji posamezni odstavki iz »Našega roda«. Je novi način prikazovanja za naše najmlajše. Treba je truda in premišljanja: pol črkarskega, pol risarskega. Je zanimiv uvod v mlado povest, prikupna pritegnitev šolskih h knjigi. Dandanes je težko s knjigo! Zato je treba že v prvih letih mladim umetne besede in slike. Mihce in Jakec prevzemajo izlozbe in gibljeve zunanosti. Tiskana beseda je v teh letih suha in mrtva. Kdo od njih se briga zanjo samo? Brez slik ne velja! Tako se oboje izpopolnjuje: slike dajejo življenje. Tele slike pa mali sam šele ustvarja, kljub temu, da so pred njim na papirju. Takole ugibanje, zlaganje v stavke, izpopolnjevanje dejanja — vse to je veliko delo dece, ko prečita. Nazorni nauk posebne vrste! Delovna samostojnost! Noče mi iz glave, da je ta knjiga pred vsemi drugimi malim zanimiva in potrebna. Poenostavljeni stavki, neizumetničeni in neiskani, gledajo v dejanje, ki je vzeto iz naših Mihcev in Jakecev samih zanje. Vse nam je znano: vrsti se, kakor se ponavadi dogaja pri vseh malih. Vse te prigode in nezgode, ta smeh in jok, vsa nenavadnost in običajnost — vse to je večidel pri vseh otrocih enako v tej dobi. In vendar sta Mihce in Jakec »junaka« zase, literarno prav srečno obdelana. Brez pravičnega olepševanja vidita, čutita in delata.

Poleg vsebinske in oblikovne vrednosti pa je knjiga zanimiva tudi v didaktičnem oziru. Zdi se mi, da vsak šolarček prav z zanimanjem vztraja do konca. Brez vprašalnic, brez sklonov sklanja; besedne vrste podzavestno oblikuje, posamezne dogodke lahko spisovno uporablja, če vpiše besede na mesto slik. Kjer je Fleretova knjiga na šoli, mora biti tudi Ribičičeva, ker se merodilno dopolnjujeta. Doslej sta »Mihec in Jakec« najboljši razredno čtivo za šolarčke!

Bilo bi prav, če bi šla Mihce in Jakec tudi doli na jug. Vprašanje je le, ali taka, kakršna sta, ali malo »preoblečena«. Založ

ništvo naj poišče pravega prevajavca, ki bo spravil prevod v potreben in pravi sklad. Mislil pa, da naj spoznajo oni na jugu naše Mihce in Jakece take, kakršni so!

Tone Gaspari.

C. M.:

Tam čez izaro...!

V lepo okrašeni šolski sobi pri Sv. Juriju v Slov. gorah smo proslavili dan Ujedinjenja. Med povabljeni je bil tudi rajni gosp. prošt Einspieler Gregor, ki je bil takrat v isti fari župnik. Njemu na čast so zapeli učenci koroško narodno »Gor čez izaro...«, ker je bil rajni prošt koroški begunec in ker je bila to njegova najljubša pesem. Starček je bil vidno gnjen in se nam je opetovano zahvalil za našo pozornost. O tem, kako je pesemica nastala, pa nam je g. prošt povedal pozneje tole:

Pesemco je zložil župnik Treiber, pri katerem je bil rajni prošt nekaj časa za kaplana. Župnik Treiber je bil rojen na Koroškem, in sicer nedaleč od svoje fare. Fara je bila ločena od njegovega doma le po majhnem jezeru in gmajni. Tam je stal njegov dom, kjer ga je mati zibala, predragi dom njegove zibel. Tam so mu zapeli mati uspavanko tiho in mirno, haji, haja (ajaj — ajati). Po izvirniku se pesmica torej glasi:

Tam čez izaro, tam čez gmajnico, je predragi dom, moje zibale, Zibali so me, mamica moja in zapeli so, haji, haja.

Torej ne »Gor čez izaro, gor čez gmajnico« in »kjer je predragi dom z mojo zibelko«, ker je stal dom župnika Treiberja onstran (tam) čez izaro in onstran gmajnice. Nadalje je bil tam dom njegove zibale. Župnik Treiber pravi dalje »Zibali so me, mamica moja in zapeli so: haji, haja«. Mamica pa je zapela tiho in uspavalno »haji, haja« ne pa tako, kakor se poje pri nas haji, haj, kratko in glasno. Mati gotovo ni tedaj vrisala in prepevala, kakor to storijo fantje in dekleta na planinah, temveč je zapela tiho, da bi naj njen sinček hajal (ajal).

Objavljam te vrstice na željo rajnega g. prošta Gregorja Einspielerja, ki je bil navzoč, ko je to pesemco zložil župnik Treiber.

Gg. tovarišice) in pevski društva prosim, da pojo odslej to lepo koroško narodno pesemco le v izvirniku.